

Sak 36.08 18.12.2008

Faglig råd for naturbruk behandlet saken i sitt møte 18.12.08 og har følgende vurdering og synspunkter knyttet til Karlsenutvalgets innstilling:

1. Utvikling av et forpliktende kvalitetsutviklingsystem for fag- og yrkesopplæringen

Tiltak for å bedre kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen

Faglig råd for naturbruk støtter Karlsenutvalgets valg av satsingsområdene læringsutbytte og gjennomføring. Videre mener rådet at det er positivt at kvalitetstenkningen dreies mer mot veiledning enn kontroll når det gjelder det nasjonale og regionale tilsynet. Det er i denne sammenheng viktig å utvikle kvalitetsindikatorer, veiledninger til brukere og gode eksempler til etterfølgelse. Det er en ulempe at utvalget ikke har kostnadsberegnet de ulike tiltakene. Det er viktig å øremerke midler på nasjonalt nivå til kvalitetsutvikling.

Tiltak for rekruttering av yrkesfaglærere

Faglig råd stilte spørsmålsteget ved om hvorvidt de beste yrkesutøverne blir yrkesfaglærere. I tillegg til de tiltakene utvalget skisserer foreslår rådet at det utvikles skoleringsstilbud relatert til de ulike bransjene / bedriftene.

Mer internasjonalisering

Økt globalisering av arbeidstyrken krever styrking av kvalitet i alle ledd. Det er viktig med gode systemer og rutiner for godkjenning av utenlandsk utdanning samt økt mulighet for normenn til å få sin kompetanse godkjent i utlandet. Styrking av partsamarbeidet nasjonalt og internasjonalt vil bidra.

Tiltak for å få flere voksne med yrkeskompetanse

Faglig råd mener at det bør fokuseres like mye på oppdatering og etterutdanning av medarbeidere som omskolering. Arbeidslivet har behov for skreddersydde skoleringsprogrammer for medarbeidere særlig knyttet til utenlandsk arbeidskraft. Økonomisk støtte til etterutdanning er viktig i denne sammenheng. Rådet mener det er behov for å utarbeide nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering.

2. Forskning og statistikk

Mer forskning og dokumentasjon på fag- og yrkesopplæringen

Rådet støtter utvalgets oppfordring til å initiere mer kunnskapsbasert forskning om fag- og yrkesopplæring. Rådet stiller spørsmålsteget ved om det ett forskningscenter er tilstrekkelig.

3. Gjennomføring

Bedre gjennomføring i videregående opplæring.

Karlsenutvalget påpeker at det finnes lite incentiver for tiltak som styrker gjennomføringen i videregående opplæring. Faglig råd for naturbruk mener at ulike typer premiering ikke er veien og gå for bedre gjennomføring, da det fort kan bli spørsmål om hva som er en rettferdig fordeling. Rådet anbefaler følgende tiltak for bedre gjennomføring.

- Forpliktende møtearenaer mellom skoler og lærebedrifter
- Initiere ett forsøk om yrkesretting og utarbeide veiledninger for yrkesretting av fellesfagene
- Et "lavterskeltilbud" bør det være, men parksisbrevordningen bør evalueres grundig før det gjennomføres i bred skala.
- Det bør fokuseres mer på alternative gjennomføringsmodeller (0+4, 1+3), inkludert lærekandidatordningen

4. Overgang fra fagbrev til fagskolen og høyere utdanning

Utbygging av fagskoleutdanningen som en karrierevei for fagarbeidere

Faglig råd for naturbruk støtter anbefalingen om at spesialiseringer som ikke kan fremgå av læreplanverket for videregående opplæring bør tilbys i fagskolen. Grupper av elever som ikke går videre til en universitets- og høyskoleutdanning bør få et tilbud etter videregående nivå under forutsetning av at næringslivet har behov for kompetansen. Det bør i den forbindelse initieres ett arbeid for å kartlegge kompetansebehov i næringslivet. Tilbudene som gis bør være offentlig finansiert. Rådet mener det er fornuftig å opprette et fagskoleråd, videre bør fagskolens status heves. Et tiltak kan være poengberegning for fag tatt i fagskolen som kan ekvivaleres til høyere utdanning.

Tiltak for å bedre overganger fra fag- og yrkesopplæringen til fagskoleutdanningen og høyere utdanning.

Faglig råd støtter **ikke** generell studieforberedthet, men mener at det bør legges til rette for at flest mulig kan få studiekompetanse, bla gjennom et krav om at alle Fylkeskommuner bør ha tilbud om påbyggingskurs og at retten utvides og inkluderer påbyggingskurset. Videre bør Y-veien utvides, og universitet og høyskolene bør ha et tilbud om oppgradering.